

ומחזיק בו, ולכן הולך שובב ולא רוצה לשוב בתשובה.

הקדוש ברוך הוא רואה את דרכיו שהולכים ברע בלי תועלת, אומר הקדוש ברוך הוא: אני צריך להחזיק בידו. זהו שפתוב דרכיו ראיתי (וארפאהו), שהולכים בחשכה, אני רוצה תת לו רפואה. זהו שפתוב וארפאהו. הקדוש ברוך הוא מכניס ללבו דרך התשובה שלו ורפואה לנשמתו. ואנחה, מה זה ואנחה? כמו שנאמר (שמות לב) לך נחה את העם. הקדוש ברוך הוא מנהיג אותו בדרך ישר כמי שמחזיק בידו של אחר ומוציא אותו מתוך החשכה. ואשלים נחמים לו ולאבליו, הרי

נראה שהוא מת! (אלא) כן הוא ודאי מת ועומד בחיים. שהואיל

(אלא שהיא הוא ועומדים בחיים, והואיל) והוא רשע, נקרא מת. מה זה ואשלים נחמים לו ולאבליו? אלא הקדוש ברוך הוא עושה טוב עם בני אדם, שפיון שונכנס משלש עשרה שנים ומעלה, מפקיד עמו שני מלאכים שומרים ששומרים אותו, אחד מימינו ואחד משמאלו.

כשאדם הולך בדרך ישר, הם שמחים בו ומחזיקים אותו בשמחה, מכריזים לפניו ואומרים: תנו כבוד לדמות המלך. וכשהולך בדרך עקם, הם מתאבלים עליו ועוברים ממנו. פיון שהקדוש ברוך הוא מחזיק בו ומנהיג אותו בדרך ישרה, אז פתוב ואשלים נחמים לו ולאבליו. ואשלים נחמים לו בתחלה, שהוא התנחם על מה שעשה בתחלה ועל מה שעושה עכשו ושב בתשובה. ואחר כך ולאבליו, אותם מלאכים שהיו מתאבלים עליו כשעברו ממנו, ועכשו שחזרו עמו, הרי ודאי נחומים

דא אזיל שובב, ולא בעי לאתבא בתיובתא. קדשא ברוך הוא חמי ארחוי, דקא אזלין בביש, בלא תועלתא, אמר קדשא ברוך הוא, אנא אצטריכנא לאתקפא בידיה, הדא הוא דכתיב דרכיו ראיתי, (וארפאהו) דקא אזלין בחשוכא, אנא בעי למיהב ליה אסוותא הדא הוא דכתיב וארפאהו, קדשא ברוך הוא איהו אעיל בלביה ארחיה דתיובתא ואסוותא לנשמתיה. ואנחהו, מאי ואנחהו. כמה דאת אמר (שמות לב) לך נחה את העם. אנהיג ליה קדשא ברוך הוא בארץ מישר, כמאן דאתקיף בידי דאתרא, ואפקיה מגו חשוכא.

ואשלים נחמים לו ולאבליו, הא אתחזי דמיתא איהו, (אלא) אין, ודאי מיתא איהו,

וקיימא בחיין דהואיל (אלא דאיהו איהו וקיימא בחיין והואיל) ואיהו רשע, מיתא אקרי. מהו ואשלים נחומים לו ולאבליו. אלא קדשא ברוך הוא עביד טיבו עם בני נשא, דכיון דעאל מתליסר שנין ולהלאה, פקיד עמיה תרין מלאכין נטורין דנטרי ליה, חד מימיניה, וחד משמאליה.

כד אזיל בר נש בארץ מישר, אינון חדאן ביה, ואתקיפו עמיה בחדוה, מכרזן קמיה ואמרינן, הבו יקר לדיוקנא דמלפא. וכד אזיל בארץ עקימו, אינון מתאבלן עליה, ומתעברן מגיה. פיון דאתקיף ביה קדשא ברוך הוא, ואנהיג ליה בארץ מישר, פדין פתיב, ואשלים נחמים לו ולאבליו. ואשלים נחומים לו בקדמיתא, דאיהו אתנחם על מה דעבד בקדמיתא, ועל מה דעבד השתא, ותב בתיובתא. ובתר כן ולאבליו, אינון מלאכין דהוו מתאבלן עליה כד אתעברו מגיה, והשתא